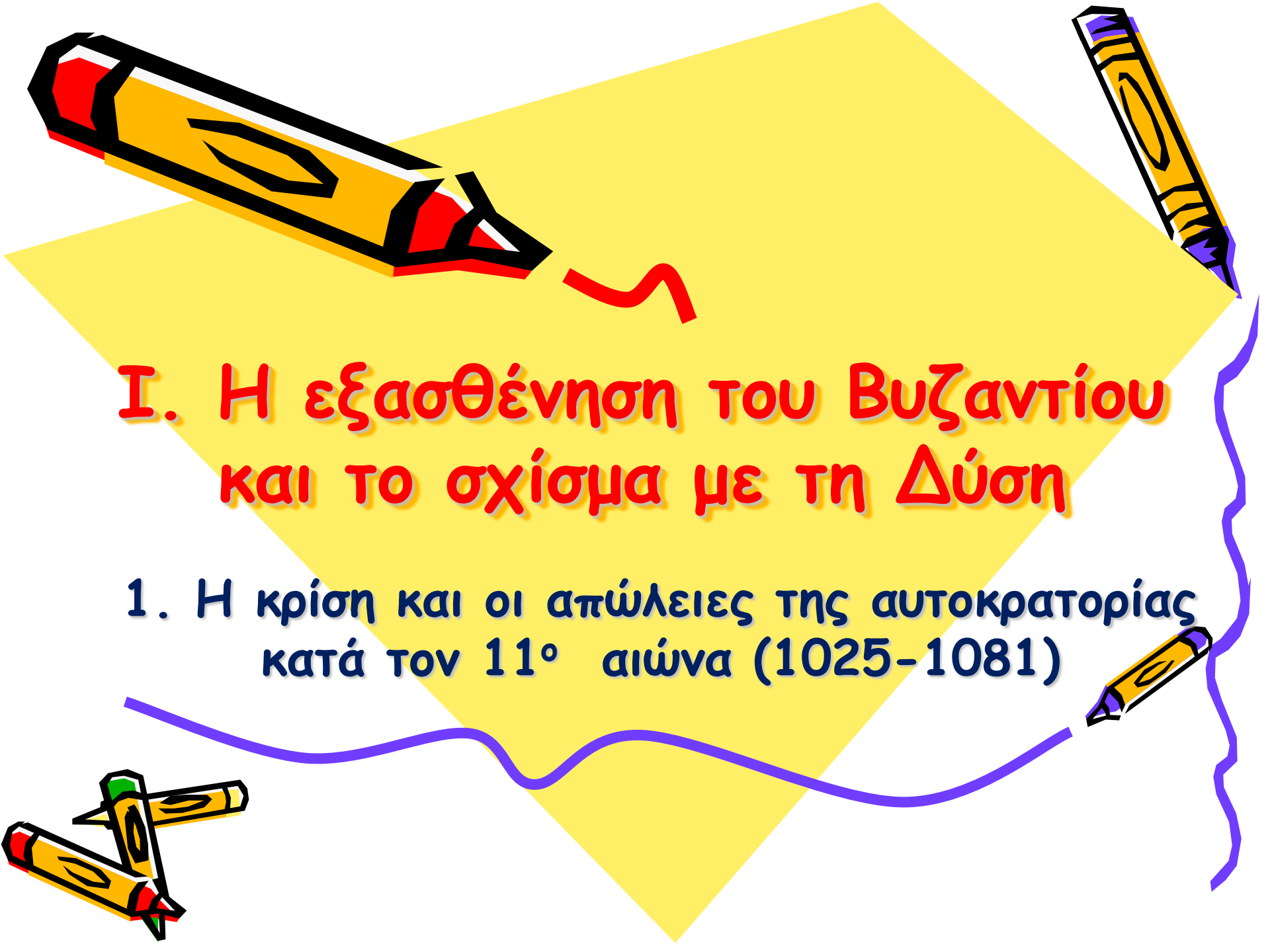

A large yellow diamond shape is centered on the page, serving as a background for the text. It is surrounded by various colorful illustrations of crayons and wavy lines. A red wavy line is positioned above the title, and a blue wavy line is positioned below it. In the top left, a yellow crayon with a red eraser and a red tip is shown. In the top right, a yellow crayon with a purple eraser and a purple tip is shown. In the bottom left, two yellow crayons are shown, one with a green eraser and one with a red eraser. In the bottom right, a yellow crayon with a purple eraser and a purple tip is shown.

Κεφάλαιο 4

Περίοδος της κρίσης του Βυζαντίου
(1025-1453)

I. Η εξασθένηση του Βυζαντίου και το σχίσμα με τη Δύση

1. Η κρίση και οι απώλειες της αυτοκρατορίας
κατά τον 11^ο αιώνα (1025-1081)

A. Η εσωτερική κρίση

1025-1081 = κρίσιμη μεταβατική περίοδος, στασιμότητα, υποχώρηση της βυζαντινής δύναμης

A. Άμυνα

1. 1025 (θάνατος Βασιλείου Β'): Βυζάντιο = παγκόσμια δύναμη με ευρύτατο διεθνή ρόλο
2. Η βυζαντινή κυβέρνηση επειδή πιστεύει ότι έχει εξασφαλιστεί αδιατάρακτη και συνεχή ειρήνη παίρνει μέτρα αποστρατικοποίησης:
 - α/ Παραμελεί το στόλο (= «δόξα της Ρωμανίας»)
 - β/ Διαλύει σιγά σιγά τα θέματα και τους θεματικούς στρατούς
 - γ/ Αντικαθιστά την υποχρεωτική στρατιωτική θητεία με φόρο
 - δ/ Χρησιμοποιεί το φόρο για τη στρατολογία ξένων μισθοφόρων
 - ε/ Χρησιμοποιεί πολλούς ξένους σε ανώτερες θέσεις

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ
το 1025 επί Βασιλείου Β΄

Ravenna •

• Rome

• Constantinople

• Carthage

Black Sea

Mediterranean Sea

**WESTERN
EMPIRE**

**KINGDOM OF
HUNGARY**

PECHENEGS

VENICE

Ravenna

CROATIA

SIRMIUM

Belgrade

SERBIA

Sardica

PARISTRUM

Yarna

CHERSON

CAUCASUS
MOUNTAINS

Black Sea

Rome

DYRRACHIUM

Naples

LOMBARDIA

LOMBARD
PRINCIPALITIES

CALABRIA

BULGARIA

MACEDONIA

THRACE

PAPHLAGONIA

THEODOSIOPOLIS

STRYMON

Adrianople

Constantinople

CHALDIA

IBERIA

Ochrida

Heraclea

OPTIMATON

BUCELLARION

COLONEA

VASPUKAKAN

THESSALONICA

Perinthus

ABYDOS

Nicaea

ANCYRA

CHARSIANON

MESOPOTAMIA

TARON

HELLAS

OPSIKION

ANCYRA

SEBASTEA

MELITENE

CEPHALONIA

NICOPOLIS

AEGEAN IS.

THRACESION

ANATOLIKON

CAPPADOCIA LYCANDUS

SELEUCIA

EUPHRATES CITIES

SICILY

PELOPONNESE

Athens

SAMOS

CIBYRRAEOT

ANTIOCH

ANTIOCH

TELUCH

CRETE

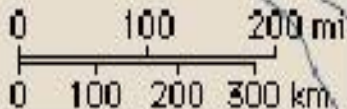
CYPRUS

Antioch

Aleppo

SYRIA

Damascus

Mediterranean Sea

Don

Volga

Caspian Sea

Dnepr

Drava

Danube

Euphrates

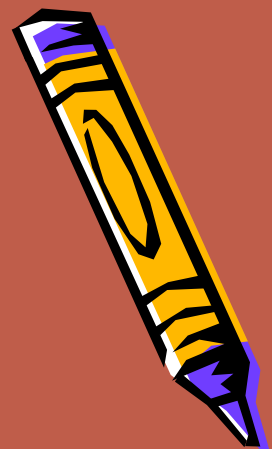
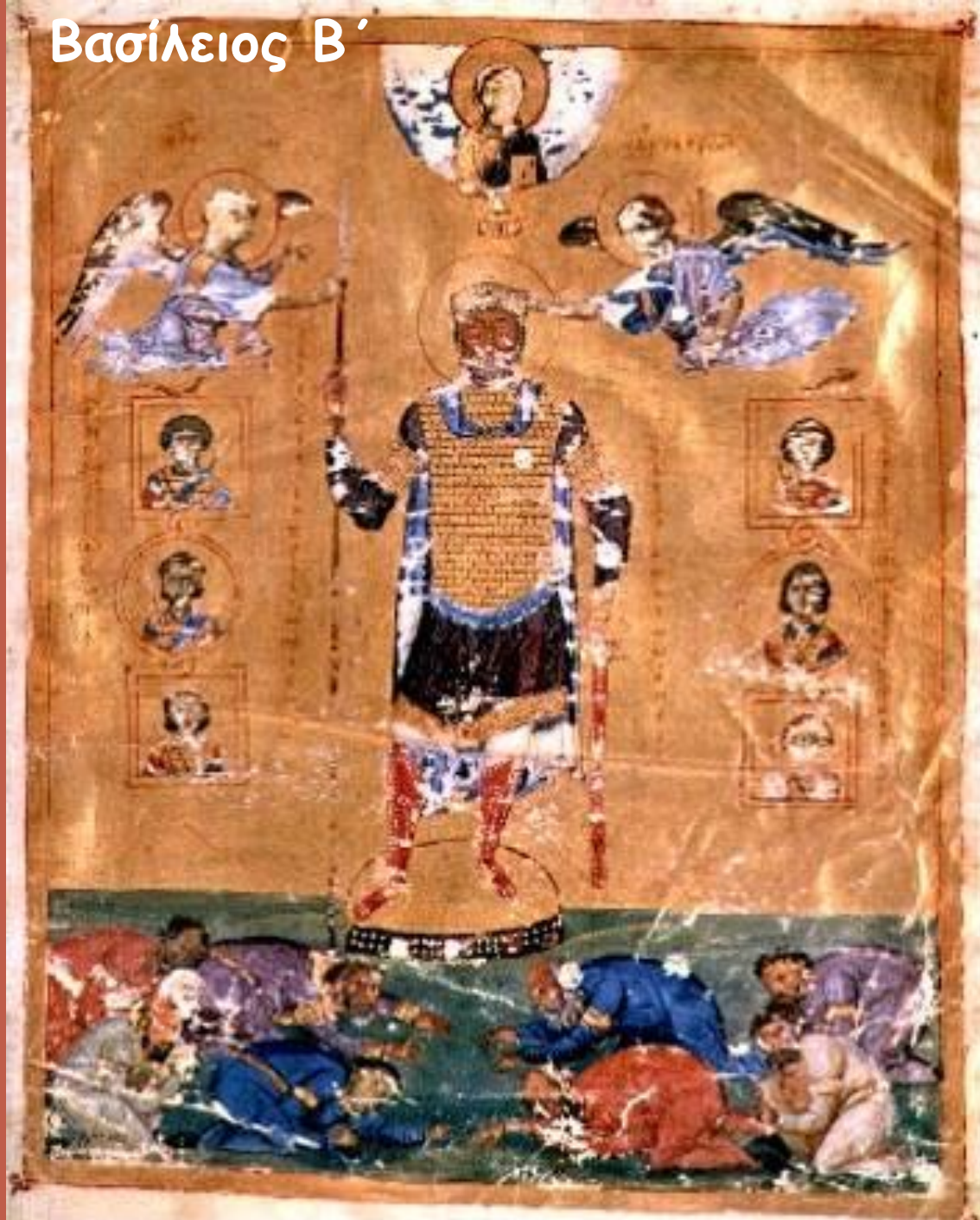
Tigris

Βασίλειος Β΄

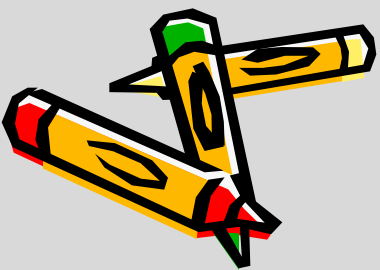
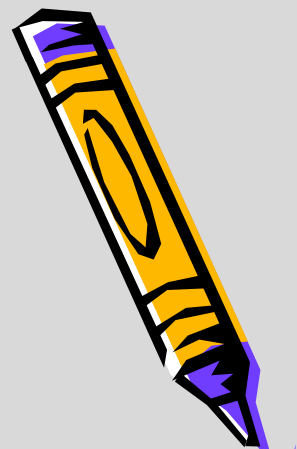
Βασίλειος Β΄

Βασίλειος Β΄

Βασίλειος Β΄

A. Η εσωτερική κρίση

B. Κοινωνία

1. Επιβολή νέων φόρων → εξεγέρσεις των επαρχιακών αγροτικών πληθυσμών
2. Οικονομικά προβλήματα
3. Πολιτική αστάθεια (1060) → κρίση

Είσπραξη φόρων

B. Οι στρατιωτικές αποτυχίες

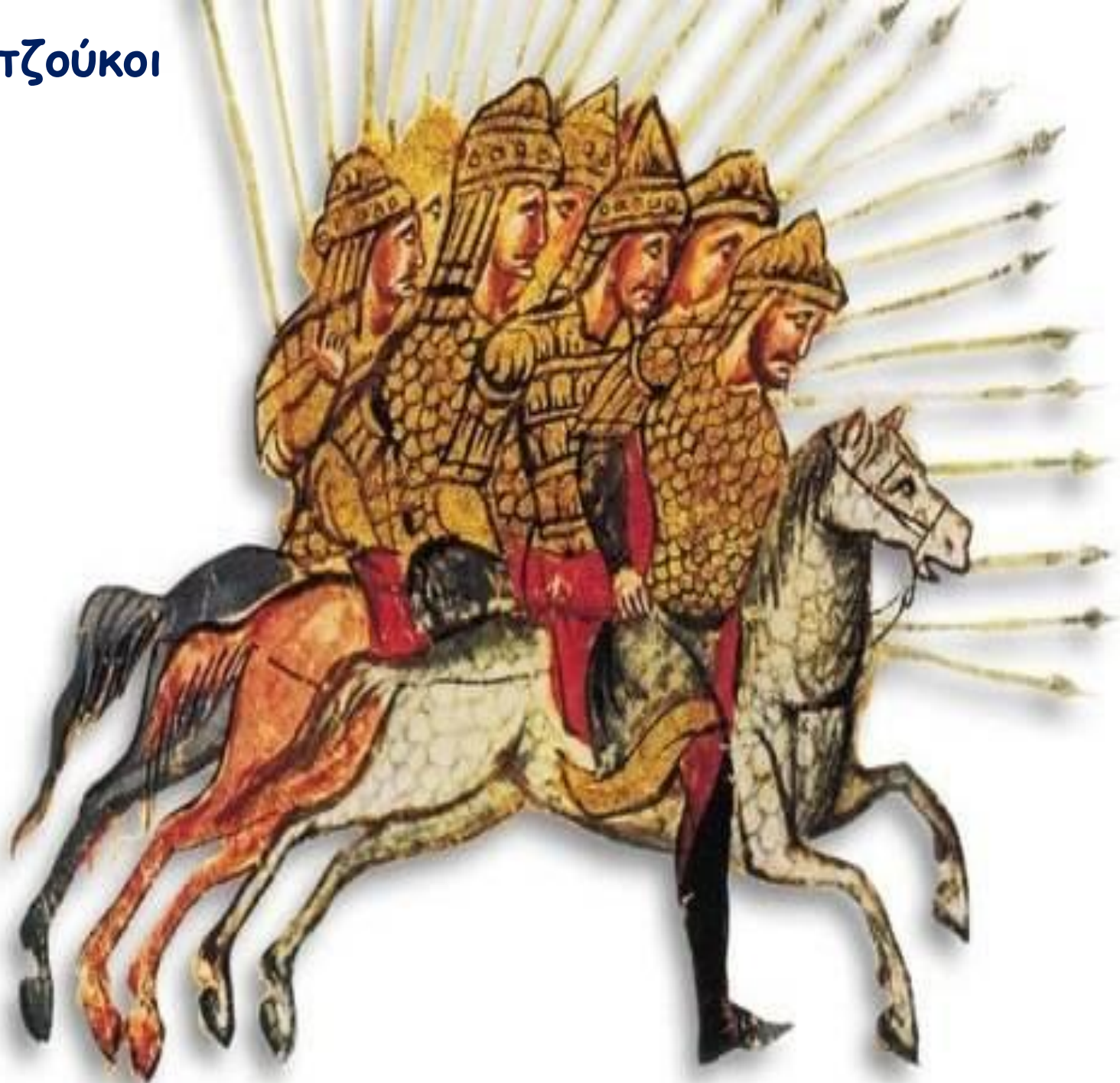

Νέοι εχθροί:

1. Σελτζούκοι (Ανατολικά) (= τούρκικο φύλο):
(1071) ήττα Βυζαντίου στη μάχη του Ματζικέρτ (Αρμενία). Λόγοι: έλλειψη οπλισμού, πειθαρχίας και ηθικού.
2. Νορμανδοί → Ιταλικές βυζαντινές κτήσεις
3. Ούγγροι (Βόρεια)
4. Σέρβοι (Βόρεια)

Σελτζούκοι

Σελτζούκοι

Σελτζούκοι

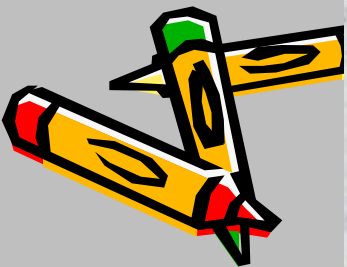
John Brown
1841

Σελτζούκοι

Ο Αλπ Αρσλάν ταπεινώνει τον αυτοκράτορα Ρωμανό μετά τη Μάχη του Ματζικέρτ.

Νορμανδοί

Οι μετακινήσεις των Νορμανδών

Black Sea

Δυρράχιο

Κωνσταντινούπολη

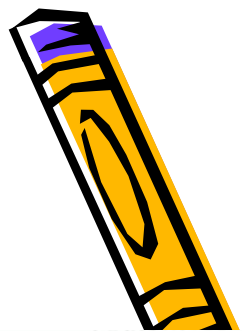
Θεσσαλονίκη

Νίκαια

Τραπεζούντα

Αντιόχεια

Mediterranean Sea

1000

1100

Αρχή Υστεροβυζαντινής Περιόδου

Στα κακοτράχαλα τα βουνά

Στα κακοτράχαλα τα βουνά,
με το σουραύλι και το ζουρνά,
πάνω στην πέτρα την αγιασμένη,
χορεύουν τώρα τρεις αντρειωμένοι.
Ο Νικηφόρος κι ο Διγενής
κι ο γιος της Άννας της Κομνηνής.
Δική τους είναι μια φλούδα γης,
μα εσύ, Χριστέ μου, τους ευλογείς
για να γλιτώσουν αυτή τη φλούδα,
απ' το τσακάλι και την αρκούδα.

Δες πως χορεύει ο Νικηταράς
κι αηδόνι γίνεται ο ταμπουράς!
Από την Ήπειρο στο Μοριά
κι απ' το σκοτάδι στην λευτεριά.
Το πανηγύρι κρατάει χρόνια,
στα μαρμαρένια του Χάρου αλώνια
Κριτής κι αφέντης είν' ο Θεός
και δραγουμάνος του ο λαός.